

Opgaven lineaire algebra, vrijdag 30 oktober, 2009

- (1) Welke van de volgende functies tussen vectorruimtes is een lineaire afbeelding?
- (a) $\mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^2$, $(x, y, z) \mapsto (x - 2y, z + 1)$,
 - (b) $\mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$, $(x, y, z) \mapsto (x^2, y^2, z^2)$,
 - (c) $\mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^4$, $(x, y, z) \mapsto (x + 2y, x - 3z, y - z, x + 2y + z)$,
 - (d) $\mathbb{R}^3 \rightarrow V$, $(x, y, z) \mapsto xv_1 + yv_2 + zv_3$, voor een vectorruimte V over \mathbb{R} met $v_1, v_2, v_3 \in V$,
 - (e) $P(\mathbb{R}) \rightarrow P(\mathbb{R})$, $f \mapsto f'$, waarbij $P(\mathbb{R})$ de vectorruimte van polynomen over \mathbb{R} is en f' de afgeleide van f ,
 - (f) $P(\mathbb{R}) \rightarrow \mathbb{R}^2$, $f \mapsto (f(2), f'(0))$.

- (2) Zij $\rho: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ de lineaire afbeelding gegeven door rotatie om de oorsprong $(0, 0)$ over de hoek θ .
- (a) Wat zijn de beelden $\rho((1, 0))$ en $\rho((0, 1))$?
 - (b) Laat zien dat er geldt

$$\rho((x, y)) = (x \cos \theta - y \sin \theta, x \sin \theta + y \cos \theta).$$

- (3) Geef een expliciete uitdrukking voor de lineaire afbeelding $s: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ die gegeven wordt door spiegeling in de lijn $y = -x$.

- (4) Gegeven is de afbeelding

$$T: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2, (x, y) \mapsto x\left(\frac{3}{5}, \frac{4}{5}\right) + y\left(\frac{4}{5}, -\frac{3}{5}\right)$$

en de vectoren $v_1 = (2, 1)$ en $v_2 = (-1, 2)$.

- (a) Laat zien dat er geldt $T(v_1) = v_1$ en $T(v_2) = -v_2$.
 - (b) Laat zien dat de lineaire afbeelding gegeven door spiegeling in de lijn $2y - x = 0$ gelijk is aan T .
- (5) Zij $f: V \rightarrow W$ een lineaire afbeelding en U een lineaire deelruimte van W . Laat zien dat $f^{-1}(U)$ een deelruimte van V is die ker f bevat.

- (6) Gegeven een lineaire afbeelding $f: V \rightarrow W$. Neem aan dat V eindigdimensionaal is. Laat zien dat f surjectief is dan en slechts dan als voor elke $v_1, \dots, v_r \in V$ met $L(v_1, \dots, v_r) = V$ geldt $L(f(v_1), \dots, f(v_r)) = W$.

- (7) Bij deze opgave mag je gebruiken dat een polynoom f van graad k over een lichaam F hooguit k verschillende nulpunten in F heeft. Zij n een positief geheel getal en $P_n(F)$ de vectorruimte van polynomen over F van graad ten hoogste n . Neem aan dat $a_1, a_2, \dots, a_{n+1} \in F$ onderling verschillend zijn. Zij $T: P_n(F) \rightarrow F^{n+1}$ de functie gegeven door

$$T(f) = (f(a_1), f(a_2), \dots, f(a_{n+1})).$$

- (a) Laat zien dat T een lineaire afbeelding is.
- (b) Laat zien dat T injectief is.
- (c) Laat zien dat er voor iedere $i \in \{1, \dots, n+1\}$ een uniek polynoom $f_i \in P_n(F)$ is zodanig dat $f_i(a_j) = 1$ als $j = i$ en $f_i(a_j) = 0$ als $j \neq i$.

- (d) Laat zien dat $(f_1, f_2, \dots, f_{n+1})$ een basis is voor $P_n(F)$.
- (8) Geef een expliciete uitdrukking voor de lineaire afbeelding $s: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ die gegeven wordt door spiegeling in de lijn $y = 3x$.
- (9) Stel V en W zijn vectorruimtes over hetzelfde lichaam F . Beschouw de verzameling $\text{Hom}(V, W)$ van alle lineaire afbeeldingen van V naar W . Laat zien dat $\text{Hom}(V, W)$ met de puntsgewijze optelling en scalaire vermenigvuldiging een vectorruimte is.